

RECENSION



Thin Ice

Originaltitel: Thin Ice
Undertitel: Girlpower vid foten av Himalaya
Regi: Håkan Berthas
Producent: Fredrik Gertten
Manus: Håkan Berthas
Foto: Ole-Östen Tokle, Håkan Berthas
Sverige/Norge/Finland/Kanada/Belgien/Danmark,
Estland/Nederländerna 2006
Längd i tid: 57 min
Censur: barn tillåten
Distributör: Folkets Bio AB

Jag antar att jag inte är ensam om att hittills ha varit gravt okunnig om att ishockeyn nått ända in i Himalayas skugga, till provinsen Ladakh i nordvästra Indien, ytmässigt stort som Storbritannien men med bara 200 000 invånare. På vintern är det svinkallt, ibland uppåt 40 minus, och de sex månader under året när alla bergspass är stängda är landet landvägen helt avskuret från yttervärlden.

Efter att ha sett Håkan Berthas dokumentärfilm *Thin Ice* vet jag bättre. Den handlar om två buddhistiska internatskoleelever, Dolkar och Thinlas, som kämpar för kvinnors rätt att få spela ishockey.

Det var armén som introducerade ishockeyn i denna avrok, ibland kallad det sista Shangri-La, munkarnas och templens land, lilla Tibet eller västra Tibet. När kvinnorna år 2005 kräver att få delta i den årliga ishockeyturneringen stöter de på patrull hos vintersportkommittén, som inte vill se kvinnor i ishockeyrinken. Föret var alltså lika trögt i portgången som för svensk damishockey för tjugo år sedan, när vintersportkommitténs ordförande hade sin svenske

motsvarighet i hockeybossen Richard Fagerlund.

Men Dolkar är envis, hon kan inte leva utan sport och har skinn på näsan och rektorn på sin sida. Gubbarna i vintersportstyret brottas ned, och efter en massa förberedelser företar tjejerna den rätt farliga resan över bergen, på 4000 meters höjd, från huvudorten Leh till samhället Kargil, där turneringen ska spelas. Kargil är muslimskt, men det är inget problem att fylla ut laget med ett antal muslimska flickor. Hur det sedan går ska jag inte berätta, det vore att förta spänningen.

Thin Ice är en sympatisk och smått rörande film, en vackert filmad Rekord-Magasinberättelse, med det väldiga bergslandskapet som effektiv fond. Utrustningen är primitiv men entusiasmen är det inget fel på. Budskapet skulle ha fått baron de Coubertin att fälla glädjetårar: idrotten bygger broar mellan kulturer och religioner, den förbrödrar, och försyrstrar.

Men filmen ger också indirekt ett perspektiv bakåt. När man ser kvinnorna slita med att anlägga en ishockeybana och tillverka hemmagjorda klubbor så är det som att se vår egen idrottshistoria i backspegeln. Ungefär så här måste det ha gått till hos oss i idrottens barndom för hundra år sedan. Unga människor satsade fritid och arbetskraft för det man brann för, idrotten, och jobbade ideellt för att få tillstånd fungerande tävlingsbanor. Även på utrustningssidan finns motsvarigheter. Här har hockeytjejerna ingen hjälm, det hade inte heller Tumba och grabbarna förrän in på 60-talet. Och den låga sargen å la bandyplan, som här syns under turneringsspelet, försvann faktiskt inte från svenska ishockeyrinkar förrän 1948. Innan dess var hög sarg inte obligatorisk, och inte ens alla elitklubbar hade råd med den investeringen.

Jag kan inte låta bli att undra över hur Håkan Berthas fick idén till den här filmen. Men det var väldigt bra att han fick den.

Gunder Andersson